

Kavikulaguru Kalidas Sanskrit University
*University established by State Government of Maharashtra and UGC Recognized u/s 2f and 12B Accredited
by NAAC with B++ grade*

Ramtek Office- Administrative Building, Mauda Road, Ramtek - 441106, Dist.Nagpur

Nagpur Office- NIT Complex,5th floor, Sitabuldi, Nagpur - 440012

M. A. SANSKRIT

Open and Distance Learning (ODL)

Course Curriculum (Syllabus)

Approved by the Academic Council Meeting No 2/2019, Dt 8/7/2019, Item no. 08
(Onwards 2020)

Name of the Program	M.A.Sanskrit
Name of the Faculty	Faculty of Sanskrit Tatha Sanskritetara Bhasha
Name of the Department	Sanskrit Bhasha Tatha Sahitya
Examination Type	Semester
Program Duration	02 years (04 Semesters)
Total Credits	
Eligibility	Any Graduate

Year	Internal		Theory		Total	
First Year (Sem.I & II)	240	96	560	224	800	320
Second Year (Sem.III & IV)	240	96	560	224	800	320
Final Total	480	192	1120	448	1600	640

Course Code	Course Title	Internal A		Theory B		Other C		Subject Total (in case of joint passing) A+B+C		No. Credits (if credit system is applicable)
		Max	Passing	Max	Passing	Max	Passing	Max	Passing	
First Year - Semester - I										
MAS1-I-01	वैदिक सूक्त	30	12	70	28	-	-	100	40	-
MAS 1-I-02	व्याकरण	30	12	70	28	-	-	100	40	-
MAS 1-I-03	दर्शन	30	12	70	28	-	-	100	40	-
MAS 1-I-04	संस्कृत साहित्य	30	12	70	28	-	-	100	40	-
First Year - Semester - II										
MAS 1-II-01	वेदवाङ्मय	30	12	70	28	-	-	100	40	-
MAS 1-II-02	व्याकरण	30	12	70	28	-	-	100	40	-
MAS 1-II-03	दर्शन	30	12	70	28	-	-	100	40	-
MAS 1-II-04	संस्कृत साहित्य	30	12	70	28	-	-	100	40	-
First Year Total		240	96	560	224			800	320	
Second Year - Semester - III										
MAS 2-III-01	उत्कीर्णलेख आणि हस्तलिखित शास्त्र	30	12	70	28	-	-	100	40	-
MAS 2-III-02	अर्वाचीन संस्कृत साहित्य	30	12	70	28	-	-	100	40	-
MAS 2-III-03	संस्कृत नाटक आणि नाटयशास्त्र	30	12	70	28	-	-	100	40	-
MAS 2-III-04	संस्कृत काव्यशास्त्र	30	12	70	28	-	-	100	40	-
Second Year - Semester - IV										
MAS 2-IV-01	भाषा विज्ञान आणि स्मृतिवाङ्मय	30	12	70	28	-	-	100	40	-
MAS 2-IV-02	संस्कृत महाकाव्य	30	12	70	28	-	-	100	40	-
MAS 2-IV-03	संस्कृत नाटयशास्त्र	30	12	70	28	-	-	100	40	-
MAS 2-IV-04	आधुनिक संस्कृत गद्य	30	12	70	28	-	-	100	40	-
Second Year Total		240	96	560	224			800	320	
Final Total		480	192	1120	448			1600	640	

Kavikulaguru Kalidas Sanskrit University, Ramtek M.A.

Sanskrit

Syllabus from academic year 2020 (ODL)

M. A. Sanskrit Semester - I

Course – I

वेदवाङ्मय

अ.क्र.	विवरण	गुण
	लेखी परीक्षा	70
1	वैदिक सूक्त (वैदिक सूक्तांची व्याख्या आणि परिचय)	70
	अंतर्गत मूल्यांकन	30
1	शिकवण्या	10
2	स्वाध्याय	10
3	प्रकल्प	10

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

(टिप : सात प्रश्नापैकी पाच प्रश्न सोडवा, पहिला प्रश्न अनिवार्य)

प्रश्न क्रमांक 1 – वस्तुनिष्ठ प्रश्न	10 गुण
(उदा. एका वाक्यात उत्तरे लिहा, रिकाम्या जागा भरा, जोड्या जुळवा)	
प्रश्न क्रमांक 2 – संदर्भ / भाषांतर / लघु टिप्पणी	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 3 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 4 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 5 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 6 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 7 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण

संदर्भसूची

1. दि न्यू वेदिक सिलेक्शन पार्ट 1 – तेलंग अॅण्ड चौबे, भारतीय विद्या प्रकाशन, दिल्ली
2. वैदिक सूक्त मंजरी
3. ऋक्सूक्त संग्रह – हरदत्त शास्त्री
4. वैदिक सूक्त संग्रह – विजय शंकर पांडेय
5. यजुर्वेद – पं.श्रीराम शर्मा आचार्य
6. ऋक्सूक्त संग्रह – तारिणीश झा

Course – II

व्याकरण

अ.क्र.	विवरण	गुण
	लेखी परीक्षा	70
1	प्रकरण पहिले लघुसिद्धान्त कौमुदी संज्ञाप्रकरण	30
2	प्रकरण दुसरे राम, भू रूपसिद्धी-‘राम’ शब्दाची प्रकिया	40
	अंतर्गत मूल्यांकन	30
1	शिकवण्या	10
2	स्वाध्याय	10
3	प्रकल्प	10

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

(टिप : सात प्रश्नापैकी पाच प्रश्न सोडवा, पहिला प्रश्न अनिवार्य)

प्रश्न क्रमांक 1 – वस्तुनिष्ठ प्रश्न 10 गुण

(उदा. एका वाक्यात उत्तरे लिहा, रिकाम्या जागा भरा, जोडया जुळवा)

प्रश्न क्रमांक 2 – संदर्भ / भाषांतर / लघु टिप्पणी 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 3 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 4 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 5 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 6 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 7 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण

संदर्भ सूची

- 1) वैय्याकरण सिद्धांत कौमुदी, श्री.गोविंदाचार्य, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी
- 2) लघुसिद्धांत कौमुदी, भट्टोजी दीक्षित
- 3) लघुसिद्धांत कौमुदी, पं.श्री.गोमती प्रसादशास्त्री मिश्रा,
- 4) लघुसिद्धांत कौमुदी, डॉ.रमाकांत पाण्डेय, भारतीय विद्या संस्थान, वाराणसी

Course – III दर्शन

अक्र.	विवरण	गुण
	लेखी परीक्षा	70
1	स्थित प्रज्ञाची लक्षणे /वर्णन	10
2	मोक्ष संकल्पना	10
3	सांख्यसूत्र – महर्षी कपिल	25
4	योग दर्शन	25
	तोंडी परीक्षा	30
5	शिकवण्या	10
6	स्वाध्याय	10
7	प्रकल्प	10

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

(टिप : सात प्रश्नापैकी पाच प्रश्न सोडवा, पहिला प्रश्न अनिवार्य)

प्रश्न क्रमांक 1 – वस्तुनिष्ठ प्रश्न 10 गुण

(उदा. एका वाक्यात उत्तरे लिहा, रिकाम्या जागा भरा, जोड्या जुळवा)

प्रश्न क्रमांक 2 – संदर्भ / भाषांतर / लघु टिप्पणी 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 3 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 4 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 5 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 6 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 7 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण

संदर्भ ग्रंथ

- 1) भारतीय तत्त्वज्ञान – डॉ.श्रीनिवास दीक्षित, सेंट्रल बुक डेपो, नागपूर
- 2) भारतीय तत्त्वज्ञान – बलदेव उपाध्याय, चौखम्बा प्रकाशन, वाराणसी.
- 3) भारतीय दर्शन – हरेन्द्र सिन्हा, मोतिलाल बनारसीदास
- 4) फंडामेन्टल्स ऑफ इंडियन फिलासाफी – रामकृष्ण पुलिंगंडला.
- 5) हिंदू धर्म व तत्त्वज्ञान – डॉ.सिंधूताई डांगे
- 6) सांख्यतत्त्व कौमुदी – डॉ.लीना रस्तोगी, मंगेश प्रकाशन, नागपूर
- 7) भारतीय मानसशास्त्र व योगदर्शन – कोल्हटकर प्रकाशन, पुणे

Course – IV संस्कृत साहित्य

अ.क्र.	विवरण	गुण
	लेखी परीक्षा	70
1	रघुवंशम्	40
2	वृत्तपरिचय	30
	अंतर्गत मूल्यांकन	30
1	शिकवण्या	10
2	स्वाध्याय	10
3	प्रकल्प	10

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

(टिप : सात प्रश्नापैकी पाच प्रश्न सोडवा, पहिला प्रश्न अनिवार्य)

प्रश्न क्रमांक 1 – वस्तुनिष्ठ प्रश्न 10 गुण

(उदा. एका वाक्यात उत्तरे लिहा, रिकाम्या जागा भरा, जोड्या जुळवा)

प्रश्न क्रमांक 2 –	संदर्भ / भाषांतर / लघु टिप्पणी	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 3 –	दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 4 –	दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 5 –	दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 6 –	दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 7 –	दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण

संदर्भ ग्रंथ सूची

1. रघुवंश – रामप्रसाद सारस्वत, गणेश आश्रम बुक डेपो, आगरा.
2. रघुवंशम् महाकाव्यम् – श्री. ब्रह्मशंकरमिश्र: साहित्यशास्त्री, चौखंबा, संस्कृत संस्थान, वाराणसी.

M. A. Sanskrit Semester - II

Course - I

वेदवाङ्मय

अ.क्र.	विवरण	गुण
	लेखी परीक्षा	70
1	श्वेतकेतुकथा	35
2	निरुक्त प्रथमाध्याय	35
	अंतर्गत मूल्यांकन	30
1	शिकवण्या	10
2	स्वाध्याय	10
3	प्रकल्प	10

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

(टिप : सात प्रश्नापैकी पाच प्रश्न सोडवा, पहिला प्रश्न अनिवार्य)

प्रश्न क्रमांक 1 – वस्तुनिष्ठ प्रश्न 10 गुण

(उदा. एका वाक्यात उत्तरे लिहा, रिकाम्या जागा भरा, जोडया जुळवा)

प्रश्न क्रमांक 2 – संदर्भ / भाषांतर / लघु टिप्पणी 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 3 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 4 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 5 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 6 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 7 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

संदर्भ ग्रंथ –

- (1) उपनिषदार्थव्याख्या – पूर्वार्ध व उत्तरार्ध, डॉ. केशव लक्ष्मण उर्फ भाऊजी दफ्तरी, दफ्तरी ग्रंथ प्रकाशन समिती, नागपूर 1959.
- (2) शङ्करग्रंथावलि : (प्रथमो भाग :) उपनिषद्भाष्यम् , दिल्ली संस्कृत अकादमी, दिल्ली 2006–07
- (3) वैदिक साहित्य और संस्कृति – आचार्य बलदेव उपाध्याय, शारदा संस्थान , वाराणसी, पञ्चम संस्करण , 1998
- (4) वैदिक कहानियाँ – आचार्य बलदेव उपाध्याय, चौखंबा प्रकाशन, वाराणसी, 1979.
- (5) संस्कृत साहित्याचा सोपपत्तिक इतिहास – डॉ. वि. वा. करंबेळकर, श्री शारदा प्रकाशन नागपूर, 1963.
- (6) महर्षियास्कप्रणीतनिरुक्तम्– रविन्द्र मुळे, अभिराम प्रकाशन, संगमनेर
- (7) संस्कृत साहित्य का इतिहास – डॉ. शिवमूर्ति शर्मा
- (8) यास्कप्रणीतं निरुक्तम् – अनुवादकः सम्पादकश्च – डॉ. उमाशङ्करशर्मा ऋषीः चौखंबा सुरभारती प्रकाशन, पुर्नमुद्रित संस्करण – 2016
- (9) निरुक्तम् – आचार्य विश्वेश्वर ज्ञानमण्डल लिमिटेड, वाराणस, जनवरी 1966
- (10) यास्कप्रणीतं निरुक्तम् – सम्पा, डॉ. उमाशङ्करशर्मा ऋषीः चौखंबा सुरभारती प्रकाशन, पुर्नमुद्रित संस्करण – 2011

Course - II

ब्याकरण

अ.क्र.	विवरण	गुण
	लेखी परीक्षा	70
1	पाणिनीय शिक्षा	30
2	समासप्रकरण – लघुसिद्धांत कौमुदी	40
	अंतर्गत मूल्यांकन	30
1	शिकवण्या	10
2	स्वाध्याय	10
3	प्रकल्प	10

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

(टिप : सात प्रश्नापैकी पाच प्रश्न सोडवा, पहिला प्रश्न अनिवार्य)

प्रश्न क्रमांक 1 – वस्तुनिष्ठ प्रश्न 10 गुण

(उदा. एका वाक्यात उत्तरे लिहा, रिकाम्या जागा भरा, जोडया जुळवा)

प्रश्न क्रमांक 2 – संदर्भ / भाषांतर / लघु टिप्पणी 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 3 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 4 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 5 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 6 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 7 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

संदर्भ सूची

1. लघुसिद्धांत कौमुदी – चौखंबा प्रकाशन, वाराणसी
2. लघुसिद्धांत कौमुदी – मोतीलाल बनारसीदास, नवी दिल्ली

Course - III

दर्शन

अक्र.	विवरण	गुण
	लेखी परीक्षा	70
1	भगवतगीतेमधील योग (अध्याय 6 आणि 16)	30
2	वेदान्तसार	40
	तोंडी परीक्षा	30
5	शिकवण्या	10
6	स्वाध्याय	10
7	प्रकल्प	10

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

(टिप : सात प्रश्नापैकी पाच प्रश्न सोडवा, पहिला प्रश्न अनिवार्य)

प्रश्न क्रमांक 1 – वस्तुनिष्ठ प्रश्न 10 गुण

(उदा. एका वाक्यात उत्तरे लिहा, रिकाम्या जागा भरा, जोड्या जुळवा)

प्रश्न क्रमांक 2 – संदर्भ / भाषांतर / लघु टिप्पणी 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 3 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 4 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 5 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 6 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 7 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

संदर्भ सूची

1. श्रीमद्भगवद्गीता – गीताप्रेस, गोरखपूर
2. Shrimatbhagavat geeta As it is
3. वेदान्तसार – सदानंद, चौखंबा प्रकाशन, वाराणसी

Course - IV

संस्कृत साहित्य

अ.क्र.	विवरण	गुण
	लेखी परीक्षा	70
1	मेघदूतम	70
	अंतर्गत मूल्यांकन	30
1	शिकवण्या	10
2	स्वाध्याय	10
3	प्रकल्प	10

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

(टिप : सात प्रश्नापैकी पाच प्रश्न सोडवा, पहिला प्रश्न अनिवार्य)

प्रश्न क्रमांक 1 – वस्तुनिष्ठ प्रश्न 10 गुण

(उदा. एका वाक्यात उत्तरे लिहा, रिकाम्या जागा भरा, जोडया जुळवा)

प्रश्न क्रमांक 2 – संदर्भ / भाषांतर / लघु टिप्पणी 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 3 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 4 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 5 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 6 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 7 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

M. A. Sanskrit Semester - III

Course - I

उत्कीर्णलेख आणि हस्तलिखित शास्त्र

अ.क्र.	विवरण	गुण
	लेखी परीक्षा	70
1	उत्कीर्णलेख	40
2	हस्तलिखितशास्त्र	30

	अंतर्गत मूल्यांकन	30
1	शिकवण्या	10
2	स्वाध्याय	10
3	प्रकल्प	10

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

(टिप : सात प्रश्नापैकी पाच प्रश्न सोडवा, पहिला प्रश्न अनिवार्य)

प्रश्न क्रमांक 1 – वस्तुनिष्ठ प्रश्न 10 गुण

(उदा. एका वाक्यात उत्तरे लिहा, रिकाम्या जागा भरा, जोड्या जुळवा)

प्रश्न क्रमांक 2 – संदर्भ / भाषांतर / लघु टिप्पणी 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 3 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 4 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 5 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 6 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 7 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

संदर्भ सूची

1. सिलेक्ट संस्कृत इनस्क्रिप्शन्स – वि.वा.करंबेळकर
2. उत्कीर्ण लेख संग्रह – डॉ.कविता होले
3. पुराभिलेख विद्या – डॉ.शोभना गोखले

Course - II

अर्वाचीन संस्कृत साहित्य

अ.क्र.	विवरण	गुण
	लेखी मूल्यमापन	70
1	विन्ध्यवासिनीविजयम् सर्ग – 1	30
2	भासोऽहास	40
	अंतर्गत मूल्यमापन	30
1	शिकवण्या	10
2	स्वाध्यास	10
3	प्रकल्प	10

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

(टिप : सात प्रश्नापैकी पाच प्रश्न सोडवा, पहिला प्रश्न अनिवार्य)

प्रश्न क्रमांक 1 – वस्तुनिष्ठ प्रश्न 10 गुण

(उदा. एका वाक्यात उत्तरे लिहा, रिकाम्या जागा भरा, जोडया जुळवा)

प्रश्न क्रमांक 2 – संदर्भ / भाषांतर / लघु टिप्पणी 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 3 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 4 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 5 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 6 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 7 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

संदर्भ सूची

भासोऽहास – डॉ. गजानन बाळकृष्ण पळसुले

भासोऽहास – डॉ. राजेंद्र चिंतामणी जैन

Course - III

संस्कृत नाटक – आणि नाटयशास्त्र

अ.क्र.	विवरण	गुण
	लेखी परीक्षा	70
1	मुद्राराक्षस (अंक 1 ते 3)	70
	तोंडी परीक्षा	30
1	शिकवण्या	10
2	स्वाध्याय	10
3	प्रकल्प	10

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

(टिप : सात प्रश्नापैकी पाच प्रश्न सोडवा, पहिला प्रश्न अनिवार्य)

प्रश्न क्रमांक 1 – वस्तुनिष्ठ प्रश्न 10 गुण

(उदा. एका वाक्यात उत्तरे लिहा, रिकाम्या जागा भरा, जोडया जुळवा)

प्रश्न क्रमांक 2 – संदर्भ / भाषांतर / लघु टिप्पणी	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 3 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 4 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 5 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 6 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 7 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण

संदर्भसूची

- 1 मुद्राराक्षस – अनु.परमेश्वरदीन पाण्डेय
- 2 मुद्राराक्षस – अनु.आर.एस.पंडित, संपा.रमेशचंद्र
- 3 मुद्राराक्षस – अनु.रांगेय राघव
- 4 संस्कृत नाटके व नाटककार – गो.के.भट
- 5 मुद्राराक्षस – रा.शं.वाळींबे – चौखंबा प्रकाशन, वाराणसी

Course - IV

संस्कृत काव्यशास्त्र

अ.क्र.	विवरण	गुण
	लेखी परीक्षा	70
1	काव्यप्रकाश: (प्रथमोल्लासः)	30
2	ध्वन्यालोक उद्योत –01	40
	तोंडी परीक्षा	30
1	शिकवण्या	10
2	स्वाध्याय	10
3	प्रकल्प	10

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

(टिप : सात प्रश्नापैकी पाच प्रश्न सोडवा, पहिला प्रश्न अनिवार्य)

प्रश्न क्रमांक 1 – वस्तुनिष्ठ प्रश्न	10 गुण
--------------------------------------	--------

(उदा. एका वाक्यात उत्तरे लिहा, रिकाम्या जागा भरा, जोडया जुळवा)

प्रश्न क्रमांक 2 – संदर्भ / भाषांतर / लघु टिप्पणी	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 3 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 4 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 5 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 6 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 7 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण

संदर्भ ग्रंथ सूची

1. ध्वन्यालोक – संपादक, वीरकर, पटवर्धन
2. ध्वन्यालोक – व्याख्याकार शिवप्रसाद द्विवेदी (श्रीधराचार्य)
3. ध्वन्यालोक – आचार्य लोकमणी दाहाल – भारतीय विद्या प्रकाशन

M. A. Sanskrit Semester - IV

Course - I

भाषाविज्ञान आणि स्मृतिवाङ्मय परिचय

अ.क्र.	विवरण	गुण
	लेखी परीक्षा	70
1	भाषा विज्ञान	40
2	स्मृतिवाङ्मय परिचय	30
	अंतर्गत मूल्यांकन	30
1	शिकवण्या	10
2	स्वाध्याय	10
3	प्रकल्प	10

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

(टिप : सात प्रश्नापैकी पाच प्रश्न सोडवा, पहिला प्रश्न अनिवार्य)

प्रश्न क्रमांक 1 – वस्तुनिष्ठ प्रश्न 10 गुण

(उदा. एका वाक्यात उत्तरे लिहा, रिकाम्या जागा भरा, जोड्या जुळवा)

प्रश्न क्रमांक 2 – संदर्भ / भाषांतर / लघु टिप्पणी 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 3 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 4 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 5 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 6 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 7 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण

संदर्भ ग्रंथ

मनुस्मृती – डॉ. रामचंद्र वर्मा शास्त्री प्रभात प्रकाशन पब्लिकेशन दि. 01.01.2016

मनुस्मृती – प्रा. डॉ. राजाराम गुप्ता, पुस्तक महाल पब्लिकेशन. दि सप्टें 2013

Course - II

संस्कृत महाकाव्य

अ.क्र.	विवरण	गुण
	लेखी परीक्षा	70
1	किरातार्जुनीयम् सर्ग पहिला	40
2	कर्णभारम्	30
	तोंडी परीक्षा	30
1	शिकवण्या	10
2	स्वाध्याय	10
3	प्रकल्प	10

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

(टिप : सात प्रश्नापैकी पाच प्रश्न सोडवा, पहिला प्रश्न अनिवार्य)

प्रश्न क्रमांक 1 – वस्तुनिष्ठ प्रश्न 10 गुण

(उदा. एका वाक्यात उत्तरे लिहा, रिकाम्या जागा भरा, जोडया जुळवा)

प्रश्न क्रमांक 2 – संदर्भ / भाषांतर / लघु टिप्पणी 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 3 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 4 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 5 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 6 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 7 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण

संदर्भ सूची

1. भासनाटक चक्रम् – चौखम्बा प्रकाशन, वाराणसी
2. कर्णभार – डॉ.सूदर्शनकुमार शर्मा –
3. कर्णभारम् – राष्ट्रीय संस्कृत संस्थान, नवी दिल्ली

Course - III

संस्कृत नाटयशास्त्र

अ. क्र.	विवरण	गुण
	लेखी परीक्षा	70
	नाटयशास्त्र द्वितीय अध्याय	70
	तोंडी परीक्षा	30
	शिकवण्या	10
	स्वाध्याय	10
	प्रकल्प	10
	प्रकल्प	10

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

(टिप : सात प्रश्नापैकी पाच प्रश्न सोडवा, पहिला प्रश्न अनिवार्य)

प्रश्न क्रमांक 1 – वस्तुनिष्ठ प्रश्न 10 गुण

(उदा. एका वाक्यात उत्तरे लिहा, रिकाम्या जागा भरा, जोडया जुळवा)

प्रश्न क्रमांक 2 – संदर्भ / भाषांतर / लघु टिप्पणी 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 3 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 4 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 5 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 6 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 7 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण

संदर्भ सूची

- 1) नाट्यशास्त्र – बाबुलाल शुक्ल शास्त्री चौखंभा संस्कृत संस्थान वाराणसी
- 2) नाट्यशास्त्रम् – खंड पहिला
अनुवादक – डॉ. संध्या वीरसिंह पुरेचा
– श्री. श्रीहरी वासुदेव गोकर्णकर
- 3) नाट्यशास्त्रम् – संपादक – डॉ. पारसनाथ द्विवेदी. सम्पूर्णनिंद संस्कृत विश्वविद्यालय वाराणसी
- 4) काव्यप्रकाश – विश्वेश्वर शास्त्री.

Course - IV

आधुनिक संस्कृत गद्य

अ.क्र.	विवरण	गुण
	लेखी परीक्षा	70
1	कथामुक्तावली (पंचकथा)	70
	तोंडी परीक्षा	30
1	शिकवण्या	10
2	स्वाध्याय	10
3	प्रकल्प	10

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप

(टिप : सात प्रश्नापैकी पाच प्रश्न सोडवा, पहिला प्रश्न अनिवार्य)

प्रश्न क्रमांक 1 – वस्तुनिष्ठ प्रश्न 10 गुण

(उदा. एका वाक्यात उत्तरे लिहा, रिकाम्या जागा भरा, जोडया जुळवा)

प्रश्न क्रमांक 2 – संदर्भ / भाषांतर / लघु टिप्पणी 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 3 – दीर्घोत्तरी प्रश्न 15 गुण

प्रश्न क्रमांक 4 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 5 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 6 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
प्रश्न क्रमांक 7 – दीर्घोत्तरी प्रश्न	15 गुण
1. संस्कृत साहित्यातील लघु कथा – संपा.डॉ. नंदा जयंत पुरी	
2 कथामुक्तावली – संपा.डॉ. नंदा जयंत पुरी	